

SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سنڌ ايڪٽ نمبر IV مجريه 1977

SINDH ACT NO.IV OF 1977

مهران يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ،
1977

**THE MEHRAN UNIVERSITY OF ENGINEERING
AND TECHNOLOGY ACT, 1977**

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

باب-I

شروعاتي

CHAPTER-I

PRELIMINARY

1. مختصر عنوان ۽ شروعات ۽ نفاذ

Short title and commencement and application

2. وصفون

Definitions

باب-II

يونيورسٽي

CHAPTER-II

THE UNIVERSITY

3. هيئت

Incorporation

4. يونيورسٽي جا اختيار

Powers of the University

5. يونيورسٽي جو دائره اختيار

Jurisdiction of the University

6. یونیورسٽي سمورن طبقن، فرقن وغيره لاءِ کليل هوندي

University open to all classes creeds etc

7. یونیورسٽي ۾ پڙهائي

Teaching in the University

8. یونیورسٽي شاگرد يونين

University Students union

باب-III

چانسلر ۽ پرو چانسلر

CHAPTER-III

CHANCELLOR AND PRO CHANCELLOR

9. چانسلر

Chancellor

10. معائنو

Visitation

11. پرو چانسلر

Pro-Chancellor

باب-IV

یونیورسٽي جون اختياريون

CHAPTER-IV

AUTHORITIES OF THE UNIVERSITY

12. اختياريون

Authorities

13. سينيت

Senate

14. سينيت جا اختيار ۽ ذميداريون

Powers and duties of the Senate

15. سنڊيڪيٽ

Syndicate

16. سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون

- Powers and duties of the Syndicate
17. اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic Council
18. اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of the Academic Council
19. ٻين اٿارٽين جي جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽ اختيار
Constitution functions and powers of other Authorities
20. ڪجهه اٿارٽين پاران ڪميٽين جي مقرري
Appointment of Committees by certain Authorities
21. اٿارٽين جي ميمبرن جي عهدي جي مدي جي شروعات
Commencement of term of office of members of
Authorities
22. اٿارٽين جي ميمبرشپ بابت تڪرار
Dispute about membership of Authorities
23. اٿارٽين جي جوڙجڪ ۾ رنبڪون
Voids in the constitution of Authorities
24. اٿارٽين جي ڪارروائين جي توثيق
Validity of proceedings of authorities
25. اٿارٽين جي ڪارروائين کي ختم ڪرڻ
Annulment of proceedings of Authorities
- باب-V
يونيورسٽي جا عملدار
CHAPTER-V
OFFICERS OF THE UNIVERSITY
26. يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the University
27. وائيس چانسلر
Vice Chancellor
28. وائيس چانسلر جا اختيار ۽ ذميداريون

Powers and duties of the Vice Chancellor

29. رجسٽرار

Registrar

30. ڊائريڪٽر آف فنانس

Director of Finance

31. امتحان جو ڪنٽرولر

Controller of Examinations

32. ريزيڊنٽ آڊيٽر

Resident Officer

33. ٻيا عملدار

Other Officers

باب-VI

عملدار، استاد ۽ يونيورسٽي جا ٻيا ملازم

CHAPTER-VI

OFFICERS, TEACHERS AND OTHER EMPLOYEES OF THE
UNIVERSITY

34. عملدارن وغيره جي ٻين يونيورسٽين يا سرڪاري آفيسن ڏانهن يا مان
بدلي

Transfer officers, etc. to or from other Universities or
Government offices

35. سبب ڄاڻائڻ جو موقعو

Opportunity to show cause

36. سنڊيڪيٽ کي اپيلون ۽ انهن تي نظرثاني

Appeals to and review by Syndicate

37. سپر اينويٽيشن جي عمر

Age of Superannuation

38. پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ

Pension insurance Gratuity, provident Fund and
Benevolent Fund

باب-VII
يونيورسٽي فنڊ
CHAPTER-VII
UNIVERSITY FUND

39. يونيورسٽي فنڊ
University Fund
40. آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Audit and Accounts

باب-VIII
ڪاليجن جو يونيورسٽي سان الحاق ٿيڻ
CHAPTER-VIII
AFFILIATION OF COLLEGES TO UNIVERSITY

41. افيليشن
Affiliation
42. ڪورسز جو اضافو
Addition of Courses
43. الحاق ڪيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون
Reports from affiliated educational institutions
44. الحاق ڪي ختم ڪرڻ
Withdrawal of affiliation
45. الحاق ڪي ختم ڪرڻ کان انڪار خلاف اپيل
Appeal against refusal of withdrawal of affiliation

باب-IX
قانون، قاعدا ۽ ضابطا
CHAPTER-IX
STATUTES, RULES AND REGULATIONS

46. قانون

Statutes

47. ضابطا

Regulations

48. قاعدا

Rules

باب X-

عام گنجائشون

CHAPTER-X

GENERAL PROVISIONS

49. ڪارروائي تي پابندي

Bar of Jurisdiction

50. ضمانت

Indemnity

51. رنڊڪون هٽائڻ

Removal of Difficulties

52. سنڌ آرڊيننس IV مجريه 1977 جي منسوخِي

Repeal of Sindh Ordinance IV of 1977

سنڌ ايڪٽ نمبر IV مجريه 1977
SINDH ACT NO.IV OF 1977
 مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ
 ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1977

**THE MEHRAN UNIVERSITY OF
 ENGINEERING AND
 TECHNOLOGY ACT, 1977**

[30 مئي 1977]

ايڪٽ جنهن ذريعي مهراڻ يونيورسٽي آف
 انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي قائم ڪئي ويندي.
 جيئن ته مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ
 ٽيڪنالاجي قائم ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي؛
 ان کي هن ريت جوڙي لاڳو ڪيو ويندو:

I- باب

شروعاتي

**CHAPTER-I
 PRELIMINARY**

تمهيد (Preamble)

باب - I
 شروعاتي
 CHAPTER-I

PRELIMINARY	1. (1) هن ايڪٽ کي مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1977 سڏيو ويندو.
53. مختصر عنوان	(2) هي فوري طور تي لاڳو ٿيندو.
۽ شروعات ۽ نفاذ	
Short title and commencement	
and application	2. هن ايڪٽ ۾، جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم جي متضاد نه هجي، تيستائين:
وصفون	(a) "اڪيڊمڪ ڪائونسل" مطلب يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل؛
Definitions	(b) "الحاق ٿيل ڪاليج" مطلب يونيورسٽي ۾ ضم ٿيل ڪاليج؛
	(c) "اختياري" مطلب دفعو 12 تحت ڄاڻايل يونيورسٽي جي اختيارين مان ڪا به اختياري؛
	(d) "چانسلر" مطلب يونيورسٽي جو چانسلر؛
	(e) "ڪاليج" مطلب هڪ ڪاليج ۽ جنهن ۾ شامل آهي هڪ ادارو، جنهن ۾ انجنيئرنگ، ٽيڪنالاجي ۽ اهڙن ٻين لاڳاپيل مضمونن جي ڪورسز جي پڙهائي جي هدايتن يا پريڪٽيڪل ٽريننگ جا انتظام هجن، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛
	(f) "دين" مطلب فيڪلٽي جو هيڊ؛
	(g) "فيڪلٽي" مطلب يونيورسٽي جي فيڪلٽي؛
	(h) "حڪومت" مطلب سنڌ حڪومت؛
	(i) "عملدار" مطلب دفعو 26 ۾ ڄاڻايل يونيورسٽي جي عملدارن مان ڪو به عملدار؛
	(j) "بيان ڪيل" مطلب قانونن، ضابطن ۽ قاعدن موجب بيان ڪيل؛

- (k) "پرنسپال" مطلب ڪاليج جو هيڊ؛
- (l) "پرو چانسلر" مطلب يونيورسٽي جو پرو چانسلر؛
- ¹[(II)] "پرو وائيس چانسلر" مطلب يونيورسٽي جو پرو وائيس چانسلر؛"
- (m) "رجسٽرڊ گريجوئيٽ" مطلب يونيورسٽي جو هڪ گريجوئيٽ جنهن جو نالو ان مقصد لاءِ رکيل رجسٽر ۾ داخل هجي ۽ جنهن ۾ شامل آهي ڪنهن تصديق ٿيل يونيورسٽي جو هن ايڪٽ تحت بيان ڪيل ڪنهن به مضمون ۾ ۽ جيڪو سنڌ صوبي ۾ رهندڙ هجي سواءِ ڪراچي ڊويزن جي ۽ جنهن جو نالو ڄاڻايل رجسٽر ۾ داخل ڪيو ويو هجي؛
- (n) "ضابطا" مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ ضابطا؛
- (o) "قاعدا" مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ ضابطا؛
- (p) "سينيٽ" مطلب يونيورسٽي جي سينيٽ؛
- (q) "قانون" مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ قانون؛
- (r) "سنڊيڪيٽ" مطلب يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ؛
- (s) "استاد" مطلب هڪ شخص جيڪو يونيورسٽي يا ڪاليج ۾ ڪنهن ڄاڻايل ڪورس يا ڪورسن ۾ تعليم ڏئي رهيو

¹دفعه 2 جي شق (II) ڪانپوءِ سنڌ ايڪٽ نمبر VII مجريه 1986 تحت نئين شق شامل ڪئي وئي. تاريخ 26 نومبر 1986

باب-II
يونيورسٽي
CHAPTER-II
THE
UNIVERSITY
هيٺ
Incorporation

هجي ۽ جنهن ۾ شامل آهي اهو شخص
جيڪو اهڙيءَ ريت ضابطن ۾ ڄاڻايو ويو
هجي؛

(t) "تدريسي شعبو" مطلب يونيورسٽي طرفان
قائم ڪيل ۽ سنڀاليل يا تصديق ڪيل هڪ
تدريسي شعبو؛

(u) "يونيورسٽي" مطلب هن ايڪٽ تحت قائم
ڪيل مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ
ٽيڪنالاجي؛

(v) "وائيس چانسلر" مطلب يونيورسٽي جو
وائيس چانسلر.

باب-II
يونيورسٽي
CHAPTER-II
THE UNIVERSITY

3. [1] (1) هڪ يونيورسٽي هوندي، جنهن کي
مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ
ٽيڪنالاجي چامشورو سڏيو ويندو:

بشرطيڪ اهو ته نوابشاهه ۾ انجنيئرنگ ۽
ٽيڪنالاجي جو ڪاليج هوندو، جيڪو هن کانپوءِ
يونيورسٽي ڪاليج سڏيو ويندو ۽ ان کي يونيورسٽي
طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيا ويندا. [

(2) يونيورسٽي چانسلر، پرو چانسلر، سمورن
عملدارن، يونيورسٽي جي سمورن استادن ۽ اختيارين
جي ٻين ميمبرن تي مشتمل هوندي.

¹ دفعو 3 جي ذيلي دفعو (1) کي سنڌ آرڊيننس نمبر IX مجريه 1980 تحت تبديل ڪيو ويو. تاريخ 21 جون 1980.

(3) يونيورسٽي باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي حقيقي وارثي ۽ عام مهر هوندي، جيڪا ڄاڻايل نالي سان ڪيس ڪري سگهندي ۽ ان تي ڪيس ٿي سگهندو.

(4) يونيورسٽي ٻنهي قسم جي منقوله ۽ غير منقوله ملڪيت حاصل ڪرڻ جي مجاز هوندي، يا وڪرو ڪرڻ يا ٻي صورت ۾ ان ۾ شامل ڪنهن ملڪيت کي منتقل ڪرڻ يا هن ايڪٽ جي مقصدن لاءِ ڪنهن ٽيڪي ۾ شامل ٿيڻ جي مجاز هوندي.

(5) سموريون حاصل ڪيل يا قبضو ڪيل ملڪيتون ۽ حاصل ڪيل سمورا حق ۽ واسطا، ۽ سنڌ يونيورسٽي ۾ شامل سمورا اثااثا، اڳوڻي انجنيئرنگ ڪاليج ۾ جوڙيل اضافي ڪيمپس جي سلسلي ۾ ڄاڻايل يونيورسٽي ۾ شامل ٿي ويندا، هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ سان يونيورسٽي ڏانهن منتقل ٿي ويندا.

(6) مٿي ڄاڻايل ڪاليج ۾ خدمتون سرانجام ڏيندڙ سمورا ملازم بشمول سنڌ يونيورسٽي جي استادن ۽ عملدارن جي، هن ايڪٽ جي فوري طور لاڳو ٿيڻ کان اڳ يونيورسٽي جي ملازمت ڏانهن منتقل ٿي ويندا ۽ اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب جيئن يونيورسٽي طئي ڪري.

بشرطيڪ اهڙا شرط ۽ ضابطا يونيورسٽي ڏانهن منتقل ٿيڻ کان اڳ ملازمن کي ملندڙ سهولتن کان گهٽ فائديمند نه هوندا.

4. يونيورسٽي کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ۽ اهڙن ٻين لاڳاپيل مضمونن ۾ تعليم ۽ تحقيق فراهم ڪرڻ، ۽ ترقي ۽ ڄاڻ جي فراهمي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(b) يونيورسٽي ۽ ڪاليجز ۾ پڙهايا ويندڙ ڪورسز

آف اسٽڊيز بيان ڪرڻ؛

(c) امتحان منعقد ڪرڻ ۽ ڊگريون، ڊپلوماز، سرٽيفڪيٽس ۽ ٻيون اڪيڊمڪ ڊسٽنڪشنز اهڙن ماڻهن کي بيان ڪيل شرطن موجب ڏيڻ، جيڪي انهن مقصدن لاءِ داخل ٿيا ۽ جن انهن جا امتحان پاس ڪيا هجن.

(d) ڄاڻايل طريقيڪار موجب جن ماڻهن جي چانسيلر منظوري ڏئي انهن کي اعزازي ڊگريون يا ٻيون اڪيڊمڪ ڊسٽنڪشنز ڏيڻ؛

(e) اهڙن ماڻهن کي ڊگريون ڏيڻ جن بيان ڪيل شرطن موجب آزاديءَ تي تحقيق ڪئي هجي؛

(f) اهڙن ماڻهن کي مخصوص ڪورس پڙهائڻ يا تربيت ڏيڻ جيڪي يونيورسٽي جا شاگرد نه هجن ۽ انهن کي سرٽيفڪيٽ ۽ ڊپلوماز ڏيڻ؛

(g) ڪاليجن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب الحاق يا ڌار ڪرڻ؛

(h) ڄاڻايل طريقيڪار موجب ڪاليجن کي مراعتن ۾ شامل ڪرڻ يا انهن جون اهڙيون مراعتون ختم ڪرڻ؛

(i) الحاق ٿيل يا الحاق ٿيڻ جي خواهش رکندڙ ڪاليجن جي جاچ ڪرڻ؛

(h) ٻين يونيورسٽيز يا سکيا جي هنڌن تي پاس ڪيل امتحانن يا پڙهائي جي گذاريل عرصي کي يونيورسٽي جي امتحانن جي پڙهائي جي عرصي برابر قبول ڪرڻ يا اهڙي منظوري کي رد ڪرڻ؛

(k) ٻين يونيورسٽيز يا پبلڪ ائارٽيز سان اهڙي طريقي ۽ اهڙن مقصدن لاءِ سهڪار ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(l) پڙهائي، تحقيق، واڌاري، انتظاميه، تربيت ۽ اهڙن

ٻين مقصدن سان لاڳاپيل آساميون پيدا ڪرڻ ۽ انهن آسامين تي ماڻهو مقرر ڪرڻ؛

(m) ڪنهن الحاق ٿيل ڪاليج جي استاد يا اهڙي ڪنهن ٻئي شخص کي يونيورسٽي جي استاد طور مڃتا ڏيڻ؛

(n) ڄاڻايل طريقڪار موجب فيلوشپس، اسڪالرشپس، برسريرز، ميڊلس ۽ انعام منعقد ڪرڻ ۽ ڏيڻ.

(o) پڙهائي ۽ تحقيق جي ترقي لاءِ ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ، ڪاليجز، فيڪلٽيز، ادارا، سينٽرز آف ايڪسيلنس، ميوزيمز ۽ ٻيا سکيا جا مرڪز قائم ڪرڻ ۽ انهن جي مرمت، سار سنڀال ۽ هلائڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(p) يونيورسٽي ۽ ڪاليج جي شاگردن جي رهائش جو ضابطو رکڻ، رهائش جا هالس قائم ڪرڻ ۽ سنڀالڻ ۽ شاگردن جي هاسٽلس ۽ لاجنگ لاءِ ڪنهن هنڌ جي منظوري ڏيڻ؛

(q) يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي شاگردن جي نظم و ضبط تي نظرداري ڪرڻ ۽ ضابطو رکڻ ۽ اهڙن شاگردن جي ايڪسٽرا ڪيورڪولر ۽ ريڪريشنل سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ ۽ انهن جي صحت ۽ عام پلائي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ؛

(r) انهن جي خلاف انتظامي ڪارروائي ڪرڻ، ۽ شاگردن تي ڄاڻايل طريقي موجب ڏنڊ مڙهڻ؛

(s) اهڙيون فيس ۽ ٻيون ادائگيون لڳائڻ ۽ اوڳاڙڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(t) يونيورسٽي کي مليل ملڪيت، منتقل ڪيل

ملڪيت ۽ گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، يونيورسٽي جو دائره اختيار
اندومينٽس ۽ ٻين چندن کي حاصل ڪرڻ ۽ سنڀالڻ، ۽

Jurisdiction of
the University

اهڙي ملڪيت، گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس يا اهڙيءَ ريت ڪيل چندن جي نمائندگي ڪندڙ ڪنهن فنڊ جي سيڙپڪاري ڪرڻ، جيئن اها مناسب سمجهي.

(u) تحقيق ۽ ٻين ڪمن جي ڇپائي ۽ اشاعت جو اھتمام ڪرڻ؛ ۽

(v) اهڙا ٻيا قدم کڻڻ ۽ شيون ڪرڻ، پوءِ اهي مٿي ڄاڻايل اختيارن موجب هجن يا نه، جيڪي يونيورسٽي جي پڙهائي، سکيا ۽ تحقيق ۽ پڙهائي، افيليئيٽنگ ۽ ايگزيمننگ باڊي جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن.

5. يونيورسٽي کي سواءِ ڪراچي ڊويزن جي صوبي سنڌ اندر دائره اختيار هوندو:

يونيورسٽي سمورن طبقن، فرقن وغيره لاءِ کليل هوندي

University open
to all classes
creeds etc

بشرطيڪ، حڪومت يونيورسٽي سان صلاح بعد، عام يا خاص حڪم ذريعي، دائره اختيار کي تبديل ڪري سگهي ٿي.

(2) هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ کانپوءِ، هن ايڪٽ جي گنجائشن سان لاڳاپيل ٻين سمورن قانونن جون گنجائشون، جيڪي يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ وقتي طور لاڳو هيون، اهي لاڳو نه ٿينديون ۽ اهي منسوخ سمجهيون وينديون.

يونيورسٽي ۾ پڙهائي
Teaching in the
University

(3) يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ ڪو به ڪاليج حڪومت جي اجازت کان سواءِ يونيورسٽي جو الحاق حاصل نه ڪندو يا يونيورسٽي سان الحاق ٿيل نه رهندو.

(4) ذيلي دفعو (3) تحت، يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ سمورا ڪاليج، هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ سان يونيورسٽي ۾ الحاق ٿي ويندا.

6. يونيورسٽي سمورن ماڻهن پوءِ اهي ڪهڙي به

يونيورسٽي شاگرد

يونين

University

Students union

باب-III

چانسلر ۽ پرو

چانسلر

CHAPTER-III

CHANCELLOR

AND PRO

CHANCELLOR

چانسلر

Chancellor

معائنو

Visitation

جنس، مذهب، نسل، طبقي، درجي يا رنگ جا هجن انهن لاءِ کليل هوندي ۽ ڪنهن به ماڻهو کي يونيورسٽي جي مراعتن کان اهڙن بنيادن تي انڪار نه ڪيو ويندو:

بشرطيڪه هن دفعه مان ڪنهن به ڳالهه جو اهو مطلب نه ورتو ويندو ته اها شاگردن کي سندن مذهبي عقيدن موجب پڙهائي ويندڙ مذهبي تعليم کي نه روڪيندي، پر اها ايئن پڙهائي ويندي، جيئن طئي ڪيو وڃي.

7. (1) يونيورسٽي يا ڪاليجن ۾ مختلف ڪورسن ۾ سموري پڙهائي ڄاڻايل طريقيڪار موجب ڪئي ويندي، ۽ ان ۾ شامل هوندا ليڪچرس، ٽيوٽوريلس، بحث مباحثا، سيمينار، مظاهرا، ليباريٽريز ۾ عملي ڪم ۽ ورڪشاپ ۽ هدايت جا ٻيا طريقا.

(2) يونيورسٽي يا ڪاليج جي ڪنهن بيان ڪيل ڪورس ۾ پڙهائي جو اهڙي اختياري طرفان انتظام ڪيو ويندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(3) يونيورسٽي ۽ ڪاليج ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽ نصاب اهڙو هوندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

8. (1) بيان ڪيل طريقي موجب يونيورسٽي جي شاگردن جي يونين جوڙي ويندي، جنهن کانپوءِ ان کي يونين سڏيو ويندو.

(2) ڪم ۽ مراعتون ۽ يونين سان لاڳاپيل ٻيا سمورا معاملو ايئن هوندا، جيئن بيان ڪيا ويا هجن.

باب -III

چانسلر ۽ پرو چانسلر

CHAPTER-III

CHANCELLOR AND PRO

CHANCELLOR

پرو چانسلر
Pro-Chancellor

باب-IV
يونيورسٽي جون
اختياريون
CHAPTER-IV
AUTHORITIES
OF THE
UNIVERSITY
اختياريون
Authorities

9. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو چانسلر هوندو.

(2) چانسلر جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي ڪانويڪيشن جي صدارت ڪندو.

10. (1) چانسلر يونيورسٽي سان سڌيءَ ريت يا ان سڌيءَ ريت لاڳاپيل ڪنهن معاملي يا مسئلي جي ڄاڻ پڙتال يا ڀڄا ڳاڇا ڪرائي سگهي ٿو ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو اهڙي ڄاڻ پڙتال يا ڀڄا ڳاڇا لاءِ مقرر ڪري سگهي ٿو.

(2) سنڊيڪيٽ کي ذيلي دفعه (1) تحت ڄاڻ پڙتال يا ڀڄا ڳاڇا بابت نوٽيس ڏنو ويندو ۽ ان تي اهڙي ڄاڻ پڙتال يا ڀڄا ڳاڇا ۾ پيش ترجماني ڪرڻ حق هوندو.

(3) ڄاڻ پڙتال يا ڀڄا ڳاڇا مڪمل ٿيڻ کانپوءِ، چانسلر ان جي نتيجن بابت پنهنجي راءِ کان سنڊيڪيٽ کي آگاهه ڪندو ۽ سنڊيڪيٽ جو ردعمل معلوم ڪرڻ کانپوءِ، چانسلر سنڊيڪيٽ کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهي ٿو يا اهڙي وقت دوران اهڙي شئي ڪرڻ کان منع ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو ان سلسلي ۾ بيان ڪري.

(4) جتي سنڊيڪيٽ ذيلي دفعه (3) تحت چانسلر طرفان ڏنل صلاح تي ڄاڻايل وقت دوران عمل ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿي ته، چانسلر، وضاحت يا سنڊيڪيٽ طرفان پيش ڪيل عرضي تي غور ڪرڻ کانپوءِ، اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ اها وائيس چانسلر جي ذميواري هوندي ته اهو اهڙين هدايتن تي عملدرآمد ڪي يقيني بڻائي.

11. (1) تعليم وارو وزير يونيورسٽي جو پرو چانسلر هوندو:

بشرطيڪ جڏهن هڪ کان وڌيڪ تعليم وارا وزير هجن ته هائير اينڊ ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن جو وزير پرو چانسلر ٿيندو.

(2) جڏهن چانسلر غير حاضر هجي يا ٻي صورت ۾ اهڙيءَ ريت عمل ڪرڻ کان قاصر هجي ته پرو چانسلر، چانسلر جا اختيار استعمال ڪندو ۽ ان جا ڪم سرانجام ڏيندو.

باب -IV

يونيورسٽي جون اختياريون

CHAPTER-IV

AUTHORITIES OF THE UNIVERSITY

12. هيٺيون يونيورسٽي جون اختياريون هونديون:

(i) سينيٽ؛

(ii) سنڊيڪيٽ؛

(iii) اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(iv) بورڊز آف فيڪلٽيز؛

(v) بورڊز آف اسٽڊيز؛

(vi) سليڪشن بورڊ؛

(vii) ايڊوانسڊ اسٽڊيز اينڊ ريسرچ بورڊ؛

(viii) فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي؛

(ix) افيليئيشن ڪميٽي؛

(x) ڊسپلن ڪميٽي؛ ۽

(xi) اهڙيون ٻيون باڊيز جيئن قانونن ۾ بيان ڪيون ويون هجن.

13. (1) سينيٽ مشتمل هوندي:

(i) چانسلر؛

(ii) پرو چانسلر؛

(iii) سمورا عملدار؛

(iv) سنڊيڪيٽ جا سمورا ميمبر؛

(v) اميرپٽس پروفيسرن سميت يونيورسٽي جا سمورا پروفيسر؛

(vi) پروفيسرز کانسواءِ يونيورسٽي جا چار استاد، جن جي گهٽ ۾ گهٽ ٽي سال يونيورسٽيءَ ۾ ملازمت هجي، اهي سمورن يونيورسٽي جي استادن طرفان چونڊيا ويندا؛

(vii) الحاق ٿيل ڪاليجن جا سمورا پرنسپال؛

(viii) شاگرد يونينس جون ٻه نمائندگيون، يعني، يونيورسٽي جي اسٽوڊنٽس يونينس جو صدر ۽ اهڙن صدر پاران ¹ [”يونيورسٽي ۽ يونيورسٽي ڪاليج سان“] الحاق ٿيل ڪاليجن جي اسٽوڊنٽس يونينس جا صدر چونڊيا ويندا؛

(ix) انٽرميڊيئيٽ ۽ سيڪنڊري تعليمي بورڊ، حيدرآباد جو چيئرمين؛

(x) سمورن گريجوئيٽس پاران انهن منجهان هڪ رجسٽرڊ گريجوئيٽ کي چونڊيو ويندو؛ ۽

(xi) ناليوارن انجنيئرن ۽ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ۾ ماهرن منجهان ٻن جڻن کي چانسلر طرفان نامزد ڪيو ويندو.

(2) چانسلر يا ان جي غير موجودگي ۾، پرو چانسلر، يا ٻنهي جي غير موجودگي ۾، وائيس

¹ دفعه 13 جي ذيلي دفعه (1) جي شق (vii) ۾ سنڌ آرڊيننس نمبر IX مجريه 1980 تحت ترتيبوار لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 21 جون 1980.

چانسلر سینیٹ جو چیئرمین هوندو.

(3) ایکس آفیشو میمبرن کانسواءِ سینیٹ جا میمبر، تن سالن لاءِ عهدو رکندا ۽ جیکڏهن اهڙي ڪنهن میمبر جو عهدو مدو پورو ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو، ته اهڙي آسامي ذيلي دفعه (1) تحت پري ويندي ۽ اهڙي آسامي تي مقرر ڪيل میمبر رهيل مدي تائين عهدو رکي سگهندو.

(4) سینیٹ سال ۾ به پيرا اهڙين تاریخن تي گڏجاڻي ڪندي جيڪي وائيس چانسلر طرفان چانسلر جي مشوري سان طئي ڪيون وينديون.

(5) سینیٹ جي گڏجاڻي جو ڪورم میمبرن جي ٽوٽل انگ جو هڪ ڀاڱي ٽي برابر هوندو، جنهن کي هڪ جي نسبت برابر ڳڻيو ويندو.

14. هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سینیٹ کي هيٺيان اختيار هوندا:

- (a) قانونن تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ؛
- (b) سالياني رپورٽ، اڪائونٽس جي سالياني اسٽيٽمينٽ ۽ سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٺ تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ؛
- (c) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اختيارين ۾ میمبر مقرر ڪرڻ؛

- (d) پنهنجي اختيارن مان ڪي به ڪنهن اختياري يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ؛ ۽
- (e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

15. (1) سندیکیت مشتمل هوندي:

- (i) وائيس چانسلر (چیئرمین)؛

سنڊيڪيٽ جا اختيار
۽ ذميداريون
Powers and
duties of the
Syndicate

¹ [“(i-a) پرو- وائيس-چانسلر”؛]
(ii) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي
سفارش تي مقرر ڪيو ويندو؛
(iii) يونيورسٽي جو هڪ پروفيسر ۽ هڪ استاد
جيڪو پروفيسر نه هجي يونيورسٽي جي استادن
طرفان گڏيل طور چونڊيا ويندا؛
(iv) ² [“يونيورسٽي ڪاليج جو پرنسپال ۽”] الحاق
ٿيل ڪاليجن جي پرنسپالز مان هڪ اهڙن سمورن
پرنسپالز طرفان چونڊيو ويندو.
(v) نامياري انجنيئرنگ ۽ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ۾
ماهر ماڻهن منجهان هڪ شخص چانسلر طرفان
نامزد ڪيو ويندو؛
(vi) سنڌ حڪومت جي تعليم کاتي جو سيڪريٽري؛
(vii) سنڌ هاءِ ڪورٽ جو چيف جسٽس يا ان طرفان
نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جو هڪ جج؛
(viii) صوبائي اسيمبلي جا ٽي ميمبر صوبائي اسيمبلي
جي ميمبرن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
(ix) يونين جو صدر.
(2) ايڪس آفيشو ميمبرن کانسواءِ سنڊيڪيٽ جو
ميمبر ٽن سالن لاءِ عهدو رکندو ۽ جيڪڏهن ڪنهن
ميمبر جو عهدو مدو ختم ٿيڻ کان اڳ ۾ خالي ٿئي ٿو
ته اهڙي آسامي ذيلي دفعه (1) تحت پري ويندي ۽
اهڙي آسامي تي مقرر ڪيل ميمبر رهيل مدي لاءِ
عهدو رکي سگهندو.
(3) سنڊيڪيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل

¹ دفعه 15 جي ذيلي دفعه (1) جي شق (iv) ۾ سنڌ آرڊيننس نمبر IX مجريه 1980 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 21 جون 1980.

² دفعه 15 جي ذيلي دفعه (1) جي شق (i) کانپوءِ سنڌ ايڪٽ نمبر VII مجريه 1986 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 26 نومبر 1986.

ميمبرن جي اڌ برابر هوندو، جنهن جي نسبت هڪ برابر سمجهي ويندي.

16. (1) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ايگزيڪيوٽو باڊي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب، يونيورسٽي جي معاملن ۽ ملڪيت تي عام نظرداري رکندي.

(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب، سنڊيڪيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) طريقو طئي ڪرڻ، قبضو ڏيڻ ۽ يونيورسٽي جي عام مهر جو استعمال ڪرڻ؛

(b) يونيورسٽي طرفان ڪا منقوله يا غير منقوله ملڪيت منتقلي يا وڪري ذريعي يا ڪنهن ٻئي معاملي ۾ رکڻ، سنڀالڻ، حاصل ڪرڻ يا وٺڻ؛

(c) يونيورسٽي طرفان فنڊس رکڻ، انتظام ڪرڻ ۽ انهن تي ضابطو رکڻ ۽ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي مشوري سان اهڙا فنڊس حڪومتي سيڪيورٽيز ۾ سيڙائڻ يا ٻين اهڙين سيڪيورٽيز ۾، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(d) سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٺڻ تي غور ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ سينيٽ کي مشورو ڏيڻ، ۽ خرچ جي مکيه مد مان ٻين ڏانهن فنڊس کي خرچ ڪرڻ؛

(e) يونيورسٽي جي اثاثن ۽ وسيلن سميت سمورن مالي خرچن جي اڪائونٽس جا ڪتاب ترتيب ڏيڻ؛

(f) يونيورسٽي جي طرفان نيڪي ۾ داخل ٿيڻ؛

(g) عمارتون ۽ ٻيا احاطا، لائبريريز، فرنيچر، سامان، اوزار ۽ اهڙيون ٻيون يونيورسٽي کي گهربل شيون فراهم ڪرڻ؛

	(h) رهائش لاءِ هال ٺهرائڻ ۽ انهن جي نگهباني ڪرڻ يا شاگردن لاءِ هاسٽلون ٺهرائڻ سنڀالڻ ۽ شاگردن جي اهڙي رهائش لاءِ ڪو هنڌ چونڊڻ؛
اڪيڊمڪ ڪائونسل Academic Council	(i) ڪاليجن کي الحاق ڏيڻ يا انهن جو الحاق ختم ڪرڻ؛
	(j) ڪاليجن کي پنهنجي مراعتون ۾ شامل ڪرڻ يا انهن جو اهڙين مراعتن کان خارج ڪرڻ؛
	(k) ڪاليجن ۽ تدريسي شعبن جون انسپيڪشنز ڪرائڻ؛
	(l) پڙهائي، تحقيق، ترقي، انتظاميا، تربيت ۽ ان سان لاڳاپيل ڪن ٻين مقصدن لاءِ آساميون پيدا ڪرڻ؛
	(m) سليڪشن بورڊ جي سفارش تي يونيورسٽي استاد ۽ اهڙن عهدن تي ملازم مقرر ڪرڻ جن جي بنيادي پگهار پنج سئو روپين کان وڌيڪ هجي؛
	(n) اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب اميرٽس پروفيسرس مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛
	(o) عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استادن ۽ ٻين ملازمن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب سسپينڊ ڪرڻ، سزا ڏيڻ ۽ ملازمت کان هٽائڻ؛
	(p) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اختيارين ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛
	(q) چانسلر جي منظوري سان، ڄاڻايل شرطن موجب اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛
	(r) سينيٽ کي پيش ڪرڻ لاءِ قانونن جا ڊرافٽس تجويز ڪرڻ؛
اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميداريون Powers and	(s) اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان تجويز ڪيل ضابطن تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ، يا اڪيڊمڪ ڪائونسل جي مشوري کانپوءِ ضابطا جوڙڻ؛

duties of the
Academic
Council

(t) يونيورسٽي جي معاملن بابت سينيٽ کي پيش
ڪرڻ ۽ منظوري لاءِ سالياني رپورٽ تيار ڪرڻ؛
(u) سينيٽ طرفان ڪنهن به معاملي تي طلب ڪيل
رپورٽ پيش ڪرڻ؛
(v) هن ايڪٽ ۾ نه ڄاڻايل يونيورسٽي سان لاڳاپيل
معاملن کي منهن ڏيڻ، جيئن مناسب سمجهي؛ ۽
(w) پنهنجي اختيارن مان ڪي به ڪنهن اٿارٽي يا
عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ.
17. اڪيڊمڪ ڪائونسل مشتمل هوندي:
(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛
[¹“(i-a) پرو چانسلرس؛”]
(ii) ڊينس؛
(iii) اميرٽس پروفيسرن سميت يونيورسٽي جا
پروفيسرز؛
(iv) ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس جو چيئرمين؛
(v) الحاق ٿيل ڪاليجن جا سمورا پرنسپالز ²”۽
يونيورسٽي ڪاليج جو پرنسپال ۽”
(vi) ٻه ناميارا انجنيئر ۽ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي جا
ماهر چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛
(vii) سنڌ حڪومت جي تعليم کاتي جو سيڪريٽري؛
(viii) رجسٽرار؛
(ix) لائبريرين؛ ۽
(x) امتحانن جو ڪنٽرولر.
(2) ايڪس آفيسو ميمرن کانسواءِ اڪيڊمڪ
ڪائونسل جا ميمبر، ٽن سالن لاءِ عهدو رکي سگهندا

¹دفعو 17 جي ذيلي دفعو (1) جي شق (v) ۾ سنڌ آرڊيننس نمبر IX مجريه 1980 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 21 جون 1980.

²دفعو 17 جي ذيلي دفعو (1) جي شق (i) کانپوءِ سنڌ ايڪٽ نمبر VII مجريه 1986 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 26 نومبر 1986.

ٻين اٿارٽين جي
جوزجڪ، ڪم ڪار
۽ اختيار
Constitution
functions and
powers of other
Authorities
ڪجهه اٿارٽين پاران
ڪميٽين جي مقرري
Appointment of
Committees by
certain
Authorities
اٿارٽين جي ميمبرن
جي عهدي جي مدي
جي شروعات
Commencement
of term of office
of members of
Authorities
اٿارٽين جي ميمبرشپ

۽ جيڪڏهن اهڙي ميمبر جو عهدو مدي ختم ٿيڻ کان
اڳ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي تي ذيلي دفعه (1)
تحت ڀرتي ڪئي ويندي ۽ ان آسامي تي مقرر ڪيل
ميمبر رهيل مدي لاءِ عهدو رکي سگهندو.
(3) اڪيڊمڪ ڪائونسل جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم
ڪل ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو، جنهن
جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.
18. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي
اڪيڊمڪ باڊي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽
قانونن ۽ ضابطن موجب، ان کي هدايتن، تحقيق ۽
امتحان جا جوڳا معيار قائم رکڻ ۽ يونيورسٽي ۽
ڪاليجن جي تعليمي زندگي کي سنڀالڻ ۽ هٿي وٺرائڻ
جا اختيار حاصل هوندا.
(2)
مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد
ڪانسواءِ، هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن ۽ ضابطن
موجب، اڪيڊمڪ ڪائونسل کي اختيار حاصل
هوندا:
(a) تعليمي معاملن تي سنڊيڪيٽ کي مشورو ڏيڻ؛
(b) پڙهائي، تحقيق ۽ امتحان ڪرائڻ؛
(c) پڙهائي جي ڪورس ۽ يونيورسٽي جي امتحانن
۾ شاگردن جي داخلا ڪرائڻ؛
(d) اسٽوڊنٽ شپس، اسڪالر شپس، ميڊلس ۽ انعام
ڏيڻ جو انتظام ڪرڻ؛
(e) يونيورسٽي جي شاگردن جي هلت چلت ۽ نظم و
ضبط جو انتظام ڪرڻ؛
(f) فيڪلٽيز، تدريسي شعبن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي
جوزجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ سنڊيڪيٽ کي
اسڪيمون تجويز ڪرڻ؛

Dispute about membership of Authorities	(g) سنڊيڪيٽ جي غور ۽ منظوري لاءِ ضابطا تيار ڪرڻ؛
اٿارٽين جي جوڙجڪ ۾ رٿيڪون	(h) فيڪلٽي جي ڪنهن بورڊ يا بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارش تي، ساليانو ضابطا تجويز ڪرڻ، پڙهائي جا ڪورس، نصاب ۽ سمورن يونيورسٽي امتحانن جي ٿيستن لاءِ رهنمائي فراهم ڪرڻ؛
Voids in the constitution of Authorities	بشرطيڪ جيڪڏهن اهڙي بورڊ جون سفارشون ڄاڻايل تاريخ تائين حاصل نه ٿيون ٿين، اڪيڊمڪ ڪائونسل، سنڊيڪيٽ جي منظوري سان، اهڙن ضابطن کي ايندڙ مالي سال لاءِ جاري رکڻ جي اجازت ڏئي سگهي ٿي؛
اٿارٽين جي ڪارروائين جي توثيق	(i) ٻين يونيورسٽيز يا ايگزيمننگ باڊيز جي امتحانن جي تصديق ڪرڻ انهن کي يونيورسٽي جي لاڳاپيل امتحانن برابر درجو ڏيڻ؛
Validity of proceedings of authorities	(j) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اٿارٽيز ۾ ميمبرس مقرر ڪرڻ؛ ۽
اٿارٽين جي ڪارروائين کي ختم ڪرڻ	(k) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.
Annulment of proceedings of Authorities	19. اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽ اختيار جنهن لاءِ هن ايڪٽ ۾ ڪي به خاص گنجائشون ناهن جوڙيون ويون، اهي ايئن هوندا جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.
باب-V	20. ڪا به اٿارٽي، وقت بوقت، اهڙيون اسٽينڊنگ، اسپيشل يا ايڊوائيزري ڪميٽيون جوڙي سگهي ٿي، جيئن اها مناسب سمجهي، ۽ اهڙا ماڻهو ڪميٽي جي

يونيورسٽي جا عملدار
CHAPTER-V
OFFICERS OF
THE
UNIVERSITY
يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the
University

ميمبرن طور مقرر ڪري سگهي ٿي، جيڪي اهڙي
اٿارٽي جا ميمبر نه هجن.

21. جتي هڪ ميمبر ڪنهن اٿارٽي يا باڊي ۾ هن
ايڪٽ تحت ڪنهن طئي ڪيل مدي لاءِ چونڊيو،
مقرر ڪيو يا نامزد ڪيو وڃي ٿو، جيستائين ان جي
شروعات جي تاريخ نه بيان ڪئي وڃي، ان کي
چونڊجڻ، مقرري يا نامزدگي واري تاريخ کان ڳڻيو
ويندو، جيئن معاملو هجي.

22. جيڪڏهن ڪنهن شخص جي اهليت بابت
تڪرار پيدا ٿئي ٿو يا اهو ڪنهن اٿارٽي جي ميمبر
طور ڪم جاري رکي ٿو ته اهڙو معاملو وائيس
چانسلر، سڀ کان سينئر ڊين ۽ سنڌ هاءِ ڪورٽ جي
چيف جسٽس يا ان طرفان نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ
جي جج تي ٻڌل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو، ۽ اهڙي
ڪميٽي جو فيصلو حتمي هوندو

وائيس چانسلر
Vice Chancellor

23. جتي هڪ اٿارٽي يا باڊي جي هڪ ميمبر جو
عهدو حڪومت جي هٿ هيٺ ڪنهن آفيس جي ختم
ٿيڻ يا اهڙي ميمبر کي چونڊيندڙ، مقرر ڪندڙ يا
نامزد ڪندڙ مجاز تنظيم، اداري يا ٻي باڊي جي ختم
ٿيڻ يا اهڙي تنظيم، اداري يا باڊي کي ڪم کان
روڪڻ تي، يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري خالي
ٿئي ٿو ته، اهڙي آسامي کي اهڙيءَ ريت اهڙين
شرطن موجب ڀريو ويندو، جيئن چانسلر هدايت
ڪري.

24. يونيورسٽي جي ڪنهن اٿارٽي يا باڊي جو ڪو
وائيس چانسلر جا

قدم يا ڪارروائي اهڙي اٿارٽي يا باڊي ۾ آسامي جي صورت ۾ يا جوڙجڪ ۾ ڪنهن نقص جي صورت ۾ غير موثر نه ٿيندا.

25. (1) جتي چانسلر مطمئن آهي ته ڪنهن اٿارٽي جي ڪارروائي هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن يا قاعدن موجب ناهي ته اهڙي اٿارٽي کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪرڻ کانپوءِ ته ڇو اهڙي ڪارروائي کي ختم نه ڪيو وڃي، لکت ۾ حڪم ذريعي، اهڙي ڪارروائي کي رد ڪندو.

(2) جتي ڪنهن اٿارٽي جو هڪ ميمبر اخلاقي گستاخي جو سزا يافته آهي، يا ذهني مريض ٿي ويو آهي يا ٻي صورت ۾ اهڙي اٿارٽي جي ميمبر طور پنهنجا ڪم سرانجام ڏيڻ لاءِ نااهل ٿي ويو آهي ته اهڙي شخص کي چانسلر طرفان اٿارٽي جي ميمبر شپ تان هٽايو ويندو.

باب-V

يونيورسٽي جا عملدار

CHAPTER-V

OFFICERS OF THE UNIVERSITY

26. هيٺيان يونيورسٽي جا عملدار هوندا:

(i) وائيس چانسلر؛

¹[(i-a) پرو وائيس چانسلر؛]

¹ دفعه 26 ۾، شق (i) کانپوءِ سنڌ ايڪٽ نمبر VII مجريه 1986 تحت لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 26 نومبر 1986.

(ii) ڊينس؛

(iii) تدريسي شعبي جو چيئرمين؛

(iv) رجسٽرار؛

(v) ڊائريڪٽر آف فنانس؛

(vi) امتحانن جو ڪنٽرولر؛

(vii) ريزيڊنٽ آڊيٽر؛

(viii) لائبريرين؛ ۽

(ix) اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي ضابطن موجب بيان ڪيا ويا هجن.

27. (1) وائيس چانسلر، چانسلر طرفان چئن سالن جي عرصي لاءِ اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو، جيئن چانسلر طئي ڪري، ۽ تيستائين عهدو رکندو جيستائين چانسلر چاهي.

(2) جڏهن وائيس چانسلر جو عهدو خالي آهي، يا اهو غير حاضر آهي يا بيماري سبب يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري پنهنجي آفيس جا ڪم سرانجام ڏيڻ کان لاچار آهي، چانسلر اهڙا انتظام ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي.

(3) وائيس چانسلر يونيورسٽيءَ جو مکيه منتظم ۽ اڪيڊمڪ آفيسر هوندو.

28. وائيس چانسلر کي هيٺيان اختيار هوندا:

(i) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن، ضابطن ۽ قاعدن جي نظرداري کي يقيني بڻائڻ؛

(ii) ٻنهي چانسلر ۽ پرو چانسلر جي غير حاضري ۾ يونيورسٽي جي ڪانووڪيشن ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي صدارت ڪرڻ؛

(iii) اٿارٽيز يا يونيورسٽي جي ٻين باڊيز جي گڏجاڻين ۾ شامل ٿيڻ ۽ انهن جي صدارت ڪرڻ، جن جو اهو چيئرمين هجي يا نه هجي؛

رجسٽرار
Registrar

ڊائريڪٽر آف فنانس
Director of
Finance

امتحان جو ڪنٽرولر
Controller of
Examinations

(iv) هنگامي صورتحال ۾ اهڙو قدم کڻڻ، جيڪو اهو ضروري سمجهي ۽ ان کانپوءِ جيترو جلد ٿي سگهي، ان کليل قدم بابت ان عملدار، اٿارٽي يا ٻي باڊي کي رپورٽ ڪرڻ، جنهن کي عام صورتحال ۾ قدم کڻڻو هيو

(v) عارضي آساميون پيدا ڪرڻ، جيڪي ڇهه مهينن جي عرصي کان وڌيڪ نه هجن ۽ انهن آسامين تي ڀرتي ڪرڻ؛

(vi) پنج سئو رپين کان وڌيڪ ماهوار شروعاتي پگهار نه ڪٽندڙ عهدن تي مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(vii) منظور ڪيل بجيٽ مان خرچ جاري ڪرڻ ۽ جيڪڏهن ضروري هجي خرچ جي ساڳئي ميجر هيڊ مان فنڊن کي ٻيهر ترتيب ڏيڻ؛

(viii) ٻيهر ترتيب ذريعي اهڙي رقم جاري ڪرڻ جيڪا پنج هزار رپين کان وڌيڪ نه هجي، اهڙي خرچ لاءِ جيڪو بجيٽ ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان کي سنڊيڪيٽ جي ايندڙ گڏجاڻيءَ ۾ رپورٽ ڪرڻ؛

(ix) لاڳاپيل يونيورسٽي طرفان مليل نالن جي پينل تي غور ڪرڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ پيپر سيٽرس ۽ ايگزيمينرس مقرر ڪرڻ؛

(x) پيپرز جي ڇاپ پڙتال، مارڪس شيٽس جوڙڻ ۽ امتحانن جي نتيجن جي تياري جا انتظام ڪرڻ؛

(xi) يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين عملدارن کي پڙهائي، تحقيق، امتحان، انتظاميه يا يونيورسٽي جون ٻيون اهڙيون سرگرميون سونپڻ، جيئن اهو ضروري سمجهي؛

(xii) اهڙين شرطن موجب، جيئن بيان ڪيو ويو هجي، هن ايڪٽ تحت پنهنجا ڪي به اختيار

ريزيدنٽ آڊيٽر Resident Officer	يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازم حوالي ڪرڻ؛ (xiii) اهڙا اختيار استعمال ڪرڻ ۽ اهڙا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي. ¹[1].28-A" (1) چانسلر، وائيس چانسلر سان مشوري بعد مين ڪيمپس ۽ اضافي ڪيمپسز، جيڪڏهن ڪو هجي، يا ٻنهي ڪيمپسز لاءِ، گڏيل طور يا ڌار ڌار اهڙين شرطن ۽ اهڙي عرصي لاءِ، جيڪو چئن سالن کان وڌيڪ نه هوندو، جيئن چانسلر طئي ڪري، پرو وائيس چانسلر مقرر ڪري سگهي ٿو؛
ٻيا عملدار Other Officers	(2) جتي ذيلي دفعو (1) تحت پرو وائيس چانسلر مقرر ڪيو ويو آهي، اهو جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، وائيس چانسلر جا اهڙا اختيار اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙا ڪم سرانجام ڏيندو، يا ڪيمپس جي سلسلي ۾ اهڙا ٻيا اختيار استعمال ڪندو ۽ ڪم سرانجام ڏيندو، جن لاءِ اهو مقرر ڪيو ويو آهي، جيئن چانسلر حڪومت جي مشوري تي کيس حوالي ڪري."
باب-VI عملدار، استاد ۽ يونيورسٽي جا ٻيا ملازم CHAPTER-VI OFFICERS, TEACHERS AND OTHER EMPLOYEES OF THE	29. (1) رجسٽرار يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ سنڊيڪيٽ طرفان مقرر ڪيو ويندو؛ بشرطيڪ پهريون رجسٽرار هن ايڪٽ جي فوري طور لاڳو ٿيڻ کانپوءِ چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي مشوري سان مقرر ڪيو ويندو. (2) رجسٽرار اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو، جيئن چانسلر طئي ڪري ۽ ٽن سالن

¹دفعو 28-A سنڌ ايڪٽ نمبر VII مجريه 1986 تحت شامل ڪيو ويو. تاريخ 26 نومبر 1986.

UNIVERSITY	لاءِ عهدو رکندو ۽ ٻيهر مقرري لاءِ اهل هوندو.
عملدارن وغيره جي	(3) رجسٽرار ڪري سگهندو:
ٻين يونيورسٽين يا	(a) يونيورسٽي جي عام مهر ۽ تعليمي رڪارڊس جو
سرڪاري آفيسن	سنڀاليندڙ هوندو؛
ڏانهن يا مان بدلي	(b) ڄاڻايل طريقڪار موجب رجسٽرڊ گريجوئيٽس
Transfer officers,	جو رجسٽر ترتيب ڏيندو؛
etc. to or from	(c) ڄاڻايل طريقڪار موجب مختلف اٿارٽيز جي
other	ميمبرز جون چونڊون ڪرائيندو؛
Universities or	(d) اهڙيون ذميداريون سرانجام ڏيندو، جيئن بيان
Government	ڪيل هجن.
offices	30. (1) ڊائريڪٽر آف فنانس يونيورسٽي جو ڪل
	وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان اهڙين شرطن
	۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو، جيئن اهو طئي
	ڪري.
	(2) ڊائريڪٽر آف فنانس ڪري سگهندو:
	(a) يونيورسٽي جي ملڪيت، ماليات ۽ سيڙپڪاري
سبب ڄاڻائڻ جو	جو انتظام ڪندو؛
موقعو	(b) يونيورسٽي جي سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ جا
Opportunity to	کاڌا تيار ڪندو ۽ اهڙا کاڌا فنانس اينڊ پلاننگ
show cause	ڪميٽي، سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ جي سامهون پيش
	ڪندو؛
	(c) اهو يقيني بڻائڻ ته يونيورسٽي جا فنڊ انهن
	مقصدن لاءِ استعمال ٿيا آهن، جن لاءِ اهي فراهم
	ڪيا ويا آهن؛ ۽
	(d) اهڙيون ٻيون ذميداريون سرانجام ڏيڻ؛ جيئن بيان
	ڪيو ويو هجي.
	31. (1) امتحانن جو ڪنٽرولر، اٿارٽي جو ڪل
سنڊيڪيٽ کي اپيلون	وقتي عملدار هوندو ۽ سنڊيڪيٽ طرفان اهڙين
۽ انهن تي نظرثاني	شرطن ۽ ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو، جيئن اها

Appeals to and
review by
Syndicate

طئي ڪري؛ بشرطيڪ پهريون امتحانن جو
ڪنٽرولر هن ايڪٽ جي فوري طور شروعات
ڪانپوءِ چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش
تي مقرر ڪيو ويندو.

(2) امتحانن جو ڪنٽرولر امتحانن سان لاڳاپيل
سمورن معاملن جو ذميدار هوندو ۽ اهڙيون
ذميداريون سرانجام ڏيندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
32. (1) ريزيڊنٽ آڊيٽر يونيورسٽي جو ڪل وقتي
عملدار هوندو ۽ سنڊيڪيٽ طرفان اهڙين شرطن ۽
ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو، جيئن اها طئي
ڪري؛ بشرطيڪ پهريون ريزيڊنٽ آڊيٽر هن ايڪٽ
جي فوري طور شروعات ڪانپوءِ چانسلر طرفان
وائيس چانسلر جي سفارش تي مقرر ڪيو ويندو.

سپر اينوئيشن جي
عمر
Age of
Superannuation

(2) ريزيڊنٽ آڊيٽر امتحانن سان لاڳاپيل سمورن
معاملن جو ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ذميداريون
سرانجام ڏيندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
33. ملازمت جا شرط ۽ ضابطا ۽ اختيار ۽
ذميداريون اهڙي عملدار جا، جيڪي اڳ ۾ مهيا نه
ڪيا ويا هجن، اهي اهڙيءَ ريت هوندا جيئن بيان
ڪيا وڃن.

باب VI-

عملدار، استاد ۽ يونيورسٽي جا ٻيا ملازم

CHAPTER-VI

OFFICERS, TEACHERS AND OTHER EMPLOYEES OF THE UNIVERSITY

پينشن، انشورنس،
گريجوئيٽي، پروويڊنٽ
فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ
Pension
insurance

Gratuity,
provident Fund
and Benevolent
Fund
باب-VII
يونيورسٽي فنڊ
CHAPTER-VII
UNIVERSITY
FUND
يونيورسٽي فنڊ
University Fund

آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Audit and
Accounts

34. (1) ڪو عملدار، استاد يا يونيورسٽي جو ڪو ٻيو ملازم جيئن چانسلر هدايت ڪري، اهڙي عرصي لاءِ خدمت سرانجام ڏئي سگهي ٿو، جيئن وقت بوقت چانسلر طئي ڪري يا وڌايو وڃي، وفاقي يا صوبائي حڪومت جي ڪنهن به عهدي تي، يا مقامي اٿارٽي، يا ڪنهن ڪارپوريشن يا اهڙي ڪنهن حڪومت يا پاڪستان ۾ ڪنهن يونيورسٽي جي قائم ڪيل باڊي سيٽ اپ ۾، اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت جيڪي ان کان اڳ يونيورسٽي ۾ کيس ڏنيون ويندڙن کان گهٽ نه هونديون.

(2) چانسلر يونيورسٽي ۾ ڪنهن به عهدي تي ڀرتي ڪري سگهي ٿو پاڪستان ۾ ملازمت ڪندڙ ڪنهن به شخص يا ڪنهن عملدار، يا استاد يا پاڪستان ۾ موجود ٻي ڪنهن يونيورسٽي جي ملازم يا ڪنهن لوڪل اٿارٽي جي ملازم يا ڪارپوريشن يا وفاقي يا صوبائي حڪومت جي باڊي سيٽ اپ مان ڪنهن کي به ڀرتي ڪري سگهي ٿو.

35. يونيورسٽي جو ڪو عملدار، استاد يا ٻيو ڪو ملازم، جيڪو مستقل عهدو رکندو هجي، ان جي رينڪ نه گهٽائي ويندي، يا کيس برطرف يا ملازمت مان لازمي طور رٽائر نه ڪيو ويندو، جيستائين کيس اهڙو قدم کڻڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو نه ڏنو وڃي.

بشرطيڪ اهڙي ڪنهن عملدار، استاد يا ملازم تي هن دفعي موجب ڪجهه به لاڳو نه ٿيندو، جيڪڏهن اهو اخلاقي گستاخي ۾ ملوث هوندو يا مجاز اختياري جي راءِ موجب سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو ڏيڻ باوجود اهو عمل ڪرڻ لائق نه آهي.

باب - VIII
ڪاليجن جو
يونيورسٽي سان الحاق
ٿيڻ
CHAPTER-VIII
AFFILIATION OF
COLLEGES TO
UNIVERSITY
افيليشن
Affiliation

36. (1) جتي ڪنهن عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استاد يا يونيورسٽي جي ڪنهن ٻئي ملازم کي سزا ڏني وئي آهي يا ان جي ملازمت جا ڪي به شرطون ۽ ضابطا وائيس چانسلر يا ڪنهن ٻي مجاز اٿارٽي طرفان جاري ڪيل حڪم ذريعي سندس نقصان ۾ تبديل ڪيا ويا آهن، اهڙي حڪم خلاف سنڊيڪيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿو؛ بشرطيڪ جتي حڪم سنڊيڪيٽ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، متاثر شخص، اپيل ڪرڻ بدران سنڊيڪيٽ کي اهڙي حڪم تي نظرثاني لاءِ درخواست ڪري سگهي ٿو.

(2) ذيلي دفعو (1) تحت اپيل يا نظرثاني جي درخواست وائيس چانسلر ذريعي ڏني ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي راءِ سان گڏ سنڊيڪيٽ سامهون رکندو ۽ اهڙي اپيل يا درخواست سنڊيڪيٽ طرفان اڪائي ويندي جيئن اها مناسب سمجهي.

37. يونيورسٽي جو ڪو عملدار استاد يا پيو ڪو ملازم ملازمت تان رٽائر ٿيندو:

(i) اهڙي تاريخ تي، ملازمت جا پنجويهه سال مڪمل ڪرڻ کانپوءِ اهو پينشن يا رٽائرمينٽ جي ٻين فائدين لاءِ اهل هوندو، جيئن مجاز اختياري هدايت ڪري؛ يا

(ii) جتي ذيلي شق (1) تحت ڪا هدايت نه ڏني وئي آهي، سٺ سال عمر پوري ٿيڻ تي.

وضاحت: هن دفعو ۾ ”مجاز اٿارٽي“ مطلب مقرري ڪندڙ اٿارٽي يا ان سلسلي ۾ مقرري ڪندڙ اٿارٽي طرفان مڪمل طور بااختيار بڻايل ڪو شخص، جيڪو ان عملدار، استاد يا لاڳاپيل ڪنهن ٻئي ملازم جي رينڪ کان گهٽ نه هجي.

38. يونيورسٽي اهڙي سلسلي ۾ ۽ اهڙين شرطن موجب جيئن بيان ڪيو ويو هجي، ان جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن کي پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ جاري ڪندي:

بشرطيڪ جيڪڏهن ڪو پروويڊنٽ فنڊ هن دفعي تحت ڏنو ويو آهي، پروويڊنٽ فنڊ ايڪٽ، 1925 جون گنجائشون (1925 جو ايڪٽ، XIX) اهڙي فنڊ تي لاڳو ٿينديون، جڏهن اهو گورنمينٽ پروويڊنٽ فنڊ هجي.

باب -VII

يونيورسٽي فنڊ

CHAPTER-VII

UNIVERSITY FUND

39. (1) يونيورسٽي لاءِ هڪ فنڊ هوندو جنهن کي يونيورسٽي فنڊ سڏيو ويندو، جنهن ۾ يونيورسٽي طرفان فيس، عطين، ٽرسٽس، وصيتن، انڊومينٽس، ڪنٽريبيوشنز، گرانٽس ۽ ٻين وسيلن کان حاصل ڪيل سموريون رقمون جمع ڪيون وينديون.

(2) ڪو به خرچ يونيورسٽي جي فنڊس مان نه ڪيو ويندو، جيستائين ان جي ادائگي جو بل بيان ڪيل طريقي موجب ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان آڊٽ نه ڪيو ويو هجي.

ڪورسز جو اضافو
Addition of
Courses

40. (1) يونيورسٽي جا اڪائونٽس اهڙي طريقي ۽ اهڙي نموني سنڀاليا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي. (2) يونيورسٽي جا اڪائونٽس ڄاڻايل طريقي موجب ان سلسلي ۾ حڪومت طرفان مقرر ڪيل آڊيٽر

الحاق ڪيل تعليمي

ادارن طرفان رپورٽون Reports from affiliated educational institutions الحاق ڪي ختم ڪرڻ With draw of affiliation	طرفان سال ۾ هڪ دفعو آڊٽ ڪيا ويندا. (3) ڊائريڪٽر آف فنانس ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان دستخط ٿيل يونيورسٽي اڪائونٽس جو ساليانو اسٽيٽمينٽ مالي سال ختم ٿيڻ جي ڇهه مهينن اندر حڪومت کي پيش ڪيو ويندو. (4) يونيورسٽي جو اڪائونٽ آڊٽ اعتراض سميت، جيڪڏهن ڪو هجي، ۽ حڪومت طرفان مقرر ڪيل آڊيٽر ۽ ڊائريڪٽر آف فنانس جي تحفظات سان اهڙي ريت سنڊيڪيٽ سامهون پيش ڪيا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
---	---

باب -VIII

ڪاليجن جو يونيورسٽي سان الحاق ٿيڻ

CHAPTER-VIII

AFFILIATION OF COLLEGES TO UNIVERSITY

الحاق ڪي ختم ڪرڻ کان انڪار خلاف اپيل Appeal against refusal of withdrawal of affiliation باب-IX قانون، قاعدا ۽ ضابطا	41. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق چاهيندڙ ڪاليج مطمئن ڪرڻ لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏيندو ته: (a) ڪاليج حڪومت جي انتظام هيٺ آهي يا مستقل بنيادن تي جوڙيل گورننگ باڊي جي نگرانيءَ هيٺ آهي؛ (b) ڪاليج جا مالي وسيلا اداري کي هلائڻ ۽ جوڳي نموني ڪم جاري رکڻ لاءِ ڪافي آهن؛ (c) ڪاليج جي پڙهائيندڙ ۽ ٻئي اسٽاف جي سگهه، تعليمي قابليت ۽ ملازمت جا شرطون ۽ ضابطا بيان ڪيل ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ ڪاليج جي تربيت جي
---	--

CHAPTER-IX
STATUTES,
RULES AND
REGULATIONS
قانون
Statutes

مقصد لاءِ مطمئن ڪندڙ آهن؛

(d) ڪاليج کي پنهنجي ملازمن جي ڪم ڪار ۽ نظم و ضبط کي سنڀالڻ لاءِ جوڳا قاعدا آهن؛

(e) ڪاليج جي عمارت موزون ۽ ان جي گهرجن موجب وڌي آهي؛

(f) ڪاليج وٽ اهڙيون گنجائشون آهن، يا ڄاڻايل طريقي موجب گنجائشون جوڙي سگهي ٿو، شاگردن جي رهائش لاءِ جيڪي پنهنجي والدين يا سنڀاليندڙ سان گڏ نه رهندا هجن، ۽ انهن جي نظرداري ۽ طبي ۽ عام پلائيءَ جي لاءِ؛

(g) ڪاليج کي لائبريري جي گنجائش آهي ۽ لائبريري جون خدمتون فراهم ڪري ٿو؛

(h) ڪاليج کي خاص طور پيرل ليباريٽري، ميوزيم ۽ ڪاليج ۾ پڙهائي ويندڙ ڪورسن جي عملي ڪم لاءِ گهريل بيون جايون آهن؛

(i) ڪاليج وٽ اهڙي گنجائش آهي، يا ڪاليج جي عمارت ۾ پرنسپال يا پڙهائي جي اسٽاف جي ٻين ميمبرن جي رهائش جي گنجائش ناهي سگهي ٿو يا ويجهو اهڙي عمارت جي يا شاگردن جي رهائش جي ويجهو؛ ۽

(j) ڪاليج جو الحاق ۾ ٻئي ڪاليج يا تعليمي اداري طرفان ان جي شاگردن جي تعليم جي فائدي ۽ نظم و ضبط لاءِ جوڙيل گنجائشن لاءِ نقصانڪار نه هوندو.

(2) درخواست سان گڏ ڪاليج طرفان وڌيڪ هڪ قسم نامو هوندو ته الحاق کانپوءِ انتظاميا يا ٽيچنگ اسٽاف ۾ ڪنهن به تبديلي بابت يونيورسٽي کي اڳواٽ ٻڌايو ويندو ۽ ٽيچنگ اسٽاف وٽ اهڙي تعليمي قابليت هوندي، جيڪا بيان ڪئي وئي هجي.

(3) سنڊيڪيٽ، افيليئيشن ڪميٽي جي سفارشن تي

غور ڪرڻ کانپوءِ، اهڙي طريقيڪار موجب، جيئن ڄاڻايو ويو هجي، الحاق جي منظوري ڏيندي يا انڪار ڪندي.

بشرطيڪ الحاق کان انڪار نه ڪيو ويندو، تيستائين جيستائين ڪاليج کي اهڙي فيصلي خلاف عرضداشت پيش ڪرڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.

42. جتي الحاق ٿيل ڪاليج ڪورسز آف اسٽڊيز شامل ڪرڻ جي خواهش ڪري ٿو، جن جي سلسلي ۾ ان کي الحاق جي اجازت ڏني وئي آهي ته ان سلسلي ۾ اهڙي اضافي جي اجازت لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏني ويندي، ساڳئي طريقي جيئن الحاق لاءِ درخواست ڏني وئي هئي ۽ ان کي ساڳئي طريقي ڪلايو ويندو.

43. (1) هر الحاق ٿيل ڪاليج اهڙيون رپورٽون، رٽرنس ۽ ٻي معلومات يونيورسٽي کي فراهم ڪندو جيڪا يونيورسٽي طرفان ڪاليج جي صلاحيت معلوم ڪرڻ لاءِ طلب ڪئي وڃي.

(2) يونيورسٽي الحاق ٿيل ڪاليج کي دفعه 42 جي ذيلي دفعه (1) ۾ ڄاڻايل ڪنهن معاملي جي سلسلي ۾ اهڙو قدم کڻڻ جو چئي سگهي ٿي ۽ اهڙي عرصي دوران جيئن اها مناسب سمجهي.

ضابطا
Regulations

44. جتي ڪو الحاق ٿيل ڪاليج هن ايڪٽ تحت ڪي گهرجون پوريون ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا الحاق جي ڪن شرطن تي عمل ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ان جي معاملن کي تعليم جي مفادن خلاف حل ڪري ٿو، سنڊيڪيٽ، ڄاڻايل طريقي موجب ۽ افيليئيشن ڪميٽي جي سفارش تي ۽ ڪاليج جي ريبريزنٽيشن تي غور ڪرڻ کانپوءِ، برقرار رکي

سگهي ٿو يا ختم ڪري سگهي ٿو سموريون يا ڪا به مراعت جيڪا الحاق ٿيل ڪاليج کي ڏني وئي هجي. 45. جتي ڪنهن ڪاليج کي دفعه 41 تحت الحاق کان انڪار ڪيو ويو آهي يا الحاق ٿيل ڪاليج کي مليل سموريون يا ڪا هڪ مراعت برقرار رکي وئي آهي يا دفعه 44 تحت ختم ڪئي وئي آهي، اهڙي انڪار خلاف سينيٽ کي مخصوص عرصي دوران اپيل ڪري سگهجي ٿي، جيئن به معاملو هجي، ترميم يا ختم ڪرڻ، ۽ معاملو اهڙي ريت اڪلايو ويندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.¹ [” بشرطيڪ اهو ته ڪنهن اپيل تي ڪو حڪم جاري نه ڪيو ويندو جيستائين اپيل ڪندڙ کي ٻڌڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.”]

باب IX-

قانون، ضابطا ۽ قاعدا

CHAPTER-IX

STATUTES, REGULATIONS AND RULES

46. (1) قانون هيٺين سمورن يا انهن مان ڪنهن هڪ معاملي لاءِ جوڙيا ويندا:

قاعدا
Rules (a) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جا پي اسڪيل يا ملازمت جون ٻيون شرطون ۽ ضابطا ۽ اهڙن عملدارن، استادن ۽ ملازمن جي پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ ڏيڻ؛

¹دفعه 45 ۾ آخر ۾ ايندڙ فل اسٽاپ کي ڪولن سان تبديل ڪيو ويو ۽ ان کانپوءِ سنڌ آرڊيننس نمبر LIX مجريه 1984 تحت شرطيہ بيان شامل ڪيو ويو. تاريخ 12 ڊسمبر، 1984.

	(b) عملدارن ۽ استادن سميت يونيورسٽي جي ملازمن جي هلت چلت ۽ نظم و ضبط؛
	(c) اٿارٽيز جي جوڙجڪ، اختيار ۽ ذميداريون ۽ اهڙين اٿارٽيز ۾ چونڊون ڪرائڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن؛
	(d) رجسٽرڊ گريجوئيٽ جو رجسٽر سنڀالڻ؛
	(e) ڪاليج جو الحاق ۽ ڌار ڪرڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن؛
باب X- عام گنجائشون CHAPTER-X GENERAL PROVISIONS	(f) تعليمي ادارن جي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا ۽ مراعتن کان خارج ڪرڻ؛
	(g) فيڪلٽيز، ادارا، ڪاليج ۽ اڪيڊمڪ ڊويزنس جو قيام؛
ڪارروائي تي پابندي Bar of Jurisdiction	(h) عملدارن استادن ۽ يونيورسٽي جي ٻين ملازمن جا اختيار ۽ ذميداريون؛
	(i) اميرٽس پروفيسر جي مقرري لاءِ شرط؛
ضمانت Indemnity	(j) شرط جن تحت يونيورسٽي پبلڪ باڊيز يا ٻين تنظيمن سان تحقيق ۽ ايڊوائيزري سروسز لاءِ معاهدن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛
	(k) پڙهائي جي عام اسڪيم بشمول ڪورسز جو عرصو ۽ مضمونن جو انگ ۽ امتحانن لاءِ پيپرز؛
رٽڪون هٽائڻ Removal of Difficulties	(l) اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛ ۽
	(m) ٻيا معاملن جيڪي قانونن ۾ بيان ٿيڻ گهرجن يا بيان ٿيڻ ضروري آهن.
	(2) سنڊيڪيٽ ڪن قانونن لاءِ سينيٽ کي آڇ ڏيندي، جيڪا آڇ تي غور ڪرڻ کانپوءِ، ترميم سان يا ترميم ڪرڻ کان سواءِ ان کي قبول ڪندي يا ان کي ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ کي واپس اماڻيندي يا ان کي رد ڪري ڇڏيندي؛
سنڌ آرڊيننس IV مجره 1977 جي منسوخ Repeal of Sindh	بشرطيڪ قانون ڪنهن اٿارٽي جي جوڙجڪ يا

اختيارن تي اثرانداز ٿين ٿا ته ان جي تيستائين منظوري نه ڏني ويندي جيستائين اهڙي اٿارٽي کي آڇ تي لکت ۾ راءِ ڏيڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي؛ بشرطيڪ اهو به ته ذيلي دفعه (1) جي شق (a) ۾ ڄاڻايل ڪنهن به معاملي جي سلسلي ۾ سينيٽ طرفان منظور ڪيل قانون، تيستائين موثر نه هوندو جيستائين چانسلر طرفان منظوري نه ڏني وڃي؛ بشرطيڪ ذيلي دفعه (1) جي شق (b) ۾ ڄاڻايل معاملن جي سلسلي ۾ قانون چانسلر طرفان جوڙيا ويندا.

(3) جيستائين ڪجهه ذيلي دفعه (2) جي متضاد نه هجي، چانسلر پهريان قانون نافذ ڪندو، جيڪي تيستائين لاڳو رهندا جيستائين ترميم نه ڪئي وڃي يا انهن کي سنڊيڪيٽ طرفان جوڙيل قانونن سان تبديل نه ڪيو وڃي.

47. (1) قانون موجب، ضابطا هيٺين سمورن معاملن يا هيٺين مان ڪنهن به هڪ معاملي لاءِ جوڙيا ويندا:

(a) ڊگري، ڊپلوما ۽ يونيورسٽي جي سرٽيفڪيٽن لاءِ پڙهائي جا ڪورسز؛

(b) يونيورسٽيءَ ۽ ڪاليجن ۾ پڙهائي جو انداز ۽ طريقڪار؛

(c) يونيورسٽي ۾ تعليم لاءِ داخلاون ۽ اهي شرط جن مطابق ڪورس ۾ داخلا جي اجازت ڏني ويندي ۽ يونيورسٽي جا امتحان جيڪي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن حاصل ڪرڻ جي لائق بڻائيندا؛

(d) امتحان ڪرائڻ؛

(e) شاگردن طرفان پڙهائي ڪورسن ۾ داخلا ۽ يونيورسٽي جي امتحانن لاءِ فيس ۽ ٻيون چارجز ادا ڪيون وينديون؛

(f) يونيورسٽي جي شاگردن جي هلت چلت ۽ نظم و ضبط؛

(g) يونيورسٽي يا ڪاليجن جي شاگردن جي رهائش، ۽ رهائش جي هالس ۽ هاسٽلس ۾ رهائش جي فيس ۽ شاگرد جي هاسٽلس ۽ لاجنگس جي منظوري؛

(h) ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ آزاد تحقيق جون شرطون؛

(i) فيلو شپس، اسڪالرشپس، ميڊلس ۽ انعام ڏيڻ؛

(j) وظيفا ۽ مفت ۽ اڌ مفت اسٽوڊنٽ شپس ڏيڻ؛

(k) اڪيڊمڪ ڪاسٽيوم؛

(l) لائبريري جو استعمال؛

(m) ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ؛ ۽

(n) ٻيا معاملا جيڪي هن ايڪٽ يا قانونن موجب بيان ٿيڻ آهن يا ضابطن ذريعي بيان ڪري سگهجن ٿا.

(2) اڪيڊمڪ ڪائونسل ضابطا جوڙيندي ۽ سنڊيڪيٽ کي پيش ڪندي، جيڪا انهن کي ترميم سان يا بنا ترميم جي منظور ڪندي يا انهن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ڏانهن ٻيهر غور لاءِ واپس اماڻيندي يا انهن کي رد ڪندي.

48. (1) ڪا اٿارٽي يا يونيورسٽي جي باڊي هن ايڪٽ، قانونن يا ضابطن سان لاڳاپيل قاعدا جوڙي سگهي ٿي، ته جيئن ان جي معاملن کي هلائي سگهجي ۽ ان جي گڏجاڻين جو وقت ۽ هنڌ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملا حل ڪري سگهجن.

(2) سنڊيڪيٽ ڪنهن اٿارٽي يا باڊي، سواءِ سينيٽ جي طرفان جوڙيل ڪن قاعدن ۾ ترميم ڪرڻ يا

انهن کي منسوخ ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿي:
بشرطيڪ جيڪڏهن اهڙي ڪا اٿارٽي يا باڊي
سنڊيڪيٽ طرفان ڏنل اهڙي هدايت مان مطمئن نه
ٿي ٿئي ته، اها سينيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿي،
جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

باب -X

عام گنجائشون

CHAPTER-X

GENERAL PROVISIONS

49. ڪنهن به عدالت کي هن ايڪٽ تحت ڪيل
ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي خلاف
ڪنهن ڪارروائي، گرانٽ يا فيصلي يا ڪنهن
حڪم جاري ڪرڻ جو اختيار نه هوندو.

50. هن ايڪٽ تحت ¹[”سٺي نيت سان“] ڪيل
ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي
حڪومت، يونيورسٽي يا ڪنهن اٿارٽي، عملدار يا
حڪومت يا يونيورسٽي جي ملازم يا ڪنهن شخص
خلاف ڪو مقدمو يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي.

51. جتي هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ جي ٻارنهن مهينن
دوران هن ايڪٽ جي ڪن گنجائشن تي عملدرآمد ۾
ڪا رنڊڪ پيش اچي ٿي، چانسلر، وائيس چانسلر
جي سفارش تي اهڙي رنڊڪ کي هٽائڻ لاءِ خاص
هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو.

52. مهراڻ انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي يونيورسٽي
آرڊيننس، 1977 کي منسوخ ڪيو وڃي ٿو.

¹ دفعو 50 ۾ سنڌ آرڊيننس نمبر LVII مجريه 1984 تحت ترتيبوار لفظ شامل ڪيا ويا. تاريخ 12 ڊسمبر 1984.

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن
جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾
استعمال نٿو ڪري سگهجي.